

**Shri Shivaji Arts, Commerce & Science College,
Motala, Dist. – Buldhana. M.S.
Department of Zoology
Report On**

Title of the Activity: Awareness about cheetahs through documentary

Date & Venue: 14/09/2022, Dept. of Zoology

Department of Zoology of Shri Shivaji College of Arts, Commerce and Science, Motala, Buldhana and Forest Division Motala organized program on awareness about cheetahs through documentary. Range Forest Officer Neha Murkute showed a documentary to the students and informed them about the return of cheetahs to India. The cheetah, at this time, is the fastest running animal in the world. After nearly 50 years of extinction in India, the cheetah is set to make a comeback in the country. Cheetah is considered to be the fastest land animal. Cheetahs will be brought to Shivpur in Madhya Pradesh. On September 17, Chitta will set foot on Indian soil. 25 cheetahs will be brought to India in several phases from Namibia and South Africa. Eight cheetahs will be introduced in the first phase. They will be kept in Kunopalpur National Park at Shivpur in Madhya Pradesh. They will be brought to Kunopalpur and National Park in different stages. What were the reasons for the extinction of cheetahs in India? Back in a UNCCD conference, the Indian delegation said that rioting was the reason behind the extinction of cheetahs. But this reason is not 100% true, if we try to find other reasons behind it, it can be seen that hunting on a large scale during the pre-independence period was a major reason. In any case, there is scope to say that the days of worrying about leopards in India are over. As the number of tigers is increasing in the country with awareness. Similarly, guidance was given that cheetahs will be seen in the protection forests of the country. Principal of the college Dr. Gajanan Jadhav was present. Principal Dr. Gajanan Jadhav welcomed Neha Murkute and her colleagues with a bouquet of flowers. Professor Nilesh Rahate, Professor Dr. Abhay Thakur, Dr. Chitra More Madam, Dr. Arun Gaware, Professor Dada Mangate, Professor Prateek Gaiki, Professor Nagesh Gattuwar, Professor Parag Brahmanekar, Dr. Chandan Rathod as well as college students in large numbers.

Rang Forest officer of Motala Mrs. Neha Murkute delivering the lecture on the topic of introducing cheetah in India

Felicitation of Mrs. Neha Murkute RFO, Motala by our Respected Principal Dr. G. N. Jadhao sir

देशोन्नती

शिवाजी महाविद्यालयामध्ये माहितीपटद्वारे चित्यांबाबत जनजागृती

देशोन्नती वृत्तसंकलन...

मोताळा ■ स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय येथे बुलडाणा वनविभाग व मोताळा वनपरीक्षेत्र अधिकारी नेहा मुरकुट यांनी विद्यार्थ्यांना माहितीपट दाखवून, चित्ते भारतात परत येणार तसेच त्या प्राण्यांविषयी माहिती दिली.

यावेळी चिता, जगातील सर्वात वेगवान धावणारा प्राणी आहे. भारतात नामशेष झाल्यानंतर जवळपास ५० वर्षांनंतर चित्याचे देशात पुनरारगमन होणार आहे. चिता हा जमिनीवर धावणारा सर्वात वेगवान प्राणी मानला जातो. मध्य प्रदेशातील श्योपूर येथे चित्ते आणण्यात येणार आहेत. १७ सप्टेंबरला चित्ता भारताच्या भूमीवर पाऊल ठेवणार आहे.

नामिबिया आणि दक्षिण अफ्रिकेतून अनेक टप्या-टप्यांत २५ चित्ते भारतात आणले जाणार आहेत. पहिल्या टप्यात ८ चित्ते आणले जातील. त्यांना मध्य प्रदेशातील श्योपूर येथील कुनो-पालपूर नॅशनल पार्कमध्ये ठेवले

जाणार आहे. वेगवेगळ्या टप्यात कुनो-पालपूर राष्ट्रीय उद्यानात आणण्यात येणार आहेत. भारतातून चित्ते नामशेष झाला त्याला कोणत्या गोष्टी कारणीभूत होत्या. मागे यूएनसीसीडीच्या एका कॉन्फरन्समध्ये भारतातील शिष्ट मंडळाने चित्यांच्या नामशेष होण्यामागे जंगलतोड हे कारण होते असे म्हटले होते. पण हे कारण १०० टक्के खरे आहे, असे देखील नाही. यामागील इतर कारणे शोधण्याचा प्रयत्न केला तर दिसून येते की, स्वातंत्र्यपूर्व काळात मोठ्या प्रमाणावर होत असलेली शिकार हे मोठे कारण होते. काहीही असले तरी भारतात आता बिबट्यांना बघून चित्ता म्हणण्याचे दिवस संपतील असे

म्हणण्यास वाव आहे. ज्याप्रमाणे देशात जागरूकतेने वाघांची संख्या वाढवली जात आहे. त्याचप्रमाणे देशातील संरक्षित जंगलांमध्ये चित्ते दिसू लागणार आहेत, याबाबत मार्गदर्शन करण्यात आले. या कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. गजानन जाधव उपस्थित होते. प्राचार्य डॉ. गजानन जाधव यांनी नेहा मुरकुटे आणि त्यांच्या सहकाऱ्यांचे पुष्पुच्छ देऊन स्वागत केले. या कार्यक्रमाला प्रा. निलेश रहाटे, प्रा. डॉ. अभय ठाकूर, प्रा. डॉ. चिन्ना मोरे, प्रा. डॉ. अरुण गवारे, प्रा. दादा मनगटे, प्रा. प्रतिक गायकी, प्रा. नागेश गड्डवार, प्रा. पराग ब्राह्मणकर, प्रा. डॉ. चंदन राठोड तसेच विद्यार्थी उपस्थित होते. (ता.प्र.)

Buldhana Edition

Sep 18, 2022 Page No. 5

Powered by : eReleGo.com

Shri Shivaji Education Society, Amravati's
Shri Shivaji Arts, Commerce & Science College,
Motala, Dist. Buldhana
Department of Zoology

Report on: Inauguration of Zoological Society

Zoological and Botanical society were inaugurated on 14th September 2022 at Shri Shivaji College of Arts, Commerce and Science, Motala. The program was chaired by the principal of the college Dr. Gajanan Jadhav, while the chief guest was Prof. Dr. A.V. Padghan Botany Department Head, G.S. College Khamgaon and Prof. Dr. R. M. Yewale, Assistant Professor, Jijamata College Buldhana, Dr. Sunil Mamalkar and Professor Nanda Masker Madam were present. During the year various innovative activities like beekeeping project, nursery, vermicomposting project, seminars, guest lectures are conducted under Zoology and Botany society.

In his introduction, Dr. Abhay Thakur Head, Department of Zoology .and Professor Dr. Praveen Theng Sir Department of Botany Head gave a review of the various activities undertaken under the society in the previous year and the activities to be implemented this year. Both the boards were inaugurated by dignitaries and the students appointed in the society as a president, vice president, treasurer and members were welcomed by the dignitaries with bouquets of flowers.

Principal Dr. Gajanan Jadhav in his speech to the first-year students asserted how important college education is in our lives, college education empowers us with knowledge and prepares us to face the challenges of life, empowers us with special education and gives us a degree, which helps in building a career.

The programs were coordinated by the students of the college, Miss. Nikita Wakode and Mahima Ahire and the vote of thanks was given by Miss. Ashwini Sapkal. The faculty, students, and non-judicial staff of the college worked tirelessly for the success of the program.

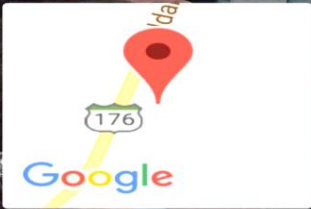
For the program Prof. Dr. Arun Gaware, Prof. Dr. Chitra More, Prof. Shubham Sakhre, Prof. Bhaskar Bhise, Prof. Dada Mangate, Prof. Nilesh Rahate along with all faculty, students and non-teaching staff of the college were present with large number.

Zoological Society

Sr. No.	Name of the Students	Designation
1	Miss. Sana Kausar	President
2	Mr. Sayyed Rizwan Shah	Vice-President
3	Vaishnavi Kukde	Treasurer
4	Vaishnavi Kharche	Secretary
5	Mahima Ahire	Member
6	Milind Athwale	Member
7	Vaishnavi Inskar	Member

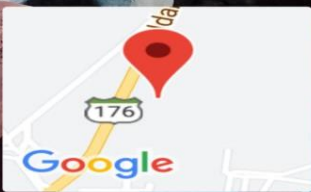

Inauguration program of Zoological Society

Motala, Maharashtra, India
M6M6+C5Q, Motala, Maharashtra 443103, India
Lat 20.683566°
Long 76.210793°
14/09/22 12:51 PM

Inaugural speech of Dr. R. M. Yewale, Assistant Professor, Jijamata College Buldhana

Motala, Maharashtra, India
M6M6+C5Q, Motala, Maharashtra 443103, India
Lat 20.683566°
Long 76.210793°
14/09/22 12:50 PM

Students of Zoology Miss. Nikita Wakode Coordinating the program

Felicitation program of appointed students in the Zoological Society by dignitaries of the dais

New Cuttings

प्राणीशास्त्र व वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन

मोताळा - स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक १४ सप्टेंबर रोजी प्राणीशास्त्र व वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन करण्यात आले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. गजानन जाधव, तर प्रमुख अतिथी म्हणून प्रा. डॉ. ए. व्ही. पडघान वनस्पती शास्त्र विभागप्रमुख गो.से. महाविद्यालय खामगाव आणि प्रा. डॉ. आर. एम. येवले, सहाय्यक प्राध्यापिका जिजामाता महाविद्यालय बुलडाणा, प्रा. डॉ. सुनिल मामलकर, प्रा. नंदा मास्कर हे उपस्थित होते. वर्षभरात प्राणीशास्त्र व वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळांतर्गत विविध नाविन्यपूर्ण उपक्रम जसे मधुमक्षिका पालन प्रकल्प, रोपवाटिका, गांडूळखत निर्मिती प्रकल्प, सेमिनार, वेबिनार, गेस्ट लेक्चर यासारखे विविध उपक्रम राबविल्या जातात. आपल्या प्रास्ताविकात प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. अभय ठाकूर आणि वनस्पती शास्त्र विभागप्रमुख प्रा. डॉ. प्रविण ठेंग यांनी मागील वर्षातील अभ्यास मंडळ अंतर्गत घेण्यात आलेल्या विविध उपक्रमांचा आढावा तसेच या वर्षी राबविण्यात येणाऱ्या उपक्रमांची माहिती दिली. मान्यवरांच्या हस्ते दोन्ही मंडळाचे उद्घाटन करण्यात आले तसेच मंडळातील नेमणूक करण्यात आलेल्या विद्यार्थी अध्यक्षा, कोषाध्यक्ष आणि सदस्य यांचे पुष्पगुच्छ देऊन स्वागत करण्यात आले. प्राचार्य डॉ. गजानन जाधव यांनी आपल्या भाषणात प्रथम वर्षातील विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयीन शिक्षण आपल्या जीवनात किती महत्त्वाचा भाग आहे, महाविद्यालयीन शिक्षण आपल्याला ज्ञानाचे सामर्थ्य देते आणि जीवनातल्या आव्हानांना तोंड देण्यासाठी तयार करते. आम्हाला विशेष शैक्षणिक सक्षम करू शकतो असे प्रतिपादन केले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचलन महाविद्यालयातील कु.निकिता वाकोडे, महिमा अहिरे तसेच आभार प्रदर्शन अश्विनी सपकाळ यांनी केले. कार्यक्रम यस्वीतेसाठी महाविद्यालयातील प्राध्यापक, विद्यार्थी तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी अथक परिश्रम घेतले. कार्यक्रमाचा प्रा. डॉ. अरुण गवारे, प्रा. डॉ. चित्रा मोरे, प्रा. शुभम साखरे, प्रा. भास्कर भिसे प्रा. दादा मनगटे, प्रा. निलेश रहाटे तसेच महाविद्यालयातील प्राध्यापक विद्यार्थी तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते.

प्राणीशास्त्र व वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन

मोताळा, १५ सप्टेंबर (गुड इन्व्हिनिंग सिटी) : स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक १४ सप्टेंबर रोजी प्राणीशास्त्र व वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन करण्यात आले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. गजानन जाधव, तर प्रमुख अतिथी म्हणून प्रा. डॉ. ए. व्ही. पडघान वनस्पती शास्त्र विभागप्रमुख गो.से. महाविद्यालय खामगाव आणि प्रा. डॉ. आर. एम. येवले, सहाय्यक प्राध्यापिका जिजामाता महाविद्यालय बुलडाणा, प्रा. डॉ. सुनिल मामलकर, प्रा. नंदा मास्कर हे उपस्थित होते. वर्षभरात प्राणीशास्त्र व वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळांतर्गत विविध नाविन्यपूर्ण उपक्रम जसे मधुमक्षिका पालन प्रकल्प,

रोपवाटिका, गांडूळखत निर्मिती प्रकल्प, सेमिनार, वेबिनार, गेस्ट लेक्चर यासारखे विविध उपक्रम राबविल्या जातात. आपल्या प्रास्ताविकात प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. अभय ठाकूर आणि वनस्पती शास्त्र विभागप्रमुख प्रा. डॉ. प्रविण ठेंग यांनी मागील वर्षातील अभ्यास मंडळ अंतर्गत घेण्यात आलेल्या विविध उपक्रमांचा आढावा तसेच या वर्षी राबविण्यात येणाऱ्या उपक्रमांची माहिती दिली. मान्यवरांच्या हस्ते दोन्ही मंडळाचे उद्घाटन करण्यात आले. प्राचार्य डॉ. गजानन जाधव यांनी आपले मत प्रतिपादित केले. कार्यक्रमांचे सूत्रसंचलन महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी कु.निकिता वाकोडे, महिमा अहिरे तसेच आभार प्रदर्शन अश्विनी सपकाळ यांनी केले. कार्यक्रमाचा प्रा. डॉ. अरुण गवारे, प्रा. डॉ. चित्रा मोरे, प्रा. शुभम साखरे, प्रा. भास्कर भिसे प्रा. दादा मनगटे, प्रा. निलेश रहाटे तसेच महाविद्यालयातील प्राध्यापक विद्यार्थी तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते.

Shri Shivaji Education Society Amravati's
Shri Shivaji Arts Commerce & Science College,
Motala, Dist. Buldana (M.S.)
Accredited by NAAC with "C" Grade
Affiliated to Sant Gadge Baba Amravati University,

Department of Zoology

Organizes

Poster and Rangoli Competition
on the occasion of **World Wildlife Week 2022**

OUR PATRON

Shri. Harshvardhan P.
Deshmukh
President
Shri Shivaji Education
Society, Amravati

PRINCIPAL

Dr. Gajanan Jadhao
Principal
Shri Shivaji Arts,
Commerce & Science
College, Motala.

CHIEF GUEST

Mrs. Neha Murkute
Range Forest Officer, Motala

DATE:-11/10/2022

CONVENOR

Dr. A. C. Thakur
Head, Department
Of Zoology

CO. CONVENOR

Dr. A. B. Gaware
Asst. Prof.
Department Of
Zoology

CO. CONVENOR

Dr. C. D. Morey
Asst. Prof.
Department Of
Zoology

**Shri Shivaji Arts, Commerce & Science College,
Motala, Dist. – Buldhana. M.S.
Department of Zoology
Report On**

Title of the Activity: Rangoli & Poster Competition

Date & Venue: 11/10/2022

The World Wildlife Week was celebrated by the Department of Zoology at Sri Shivaji College of Arts, Commerce and Science, Motala from October 1 to October 8. Rangoli and poster competitions were organized for students during Wildlife Week. The said competition was organized under the guidance of Dr. Gajanan Jadhav, Principal of the college. Students of B.Sc part one, two and three of the college participated spontaneously in the said competition. In the introduction, Dr. Abhay Thakur, Head of Zoology Department, gave detailed information about the endangered species and the measures being taken to save them., Principal Dr. Gajanan Jadhav Sir said in his presidential address that seeing wildlife in the forest is a thrilling experience. For that, he suggested that the existence of wildlife and their companionship should be inculcated in the minds of the students right from the age.

The chief guest for the program Mrs. Neha Murkute Rang Forest Officer Motala challenged the students to become forest lovers and nature lovers. Neha Murkute madam evaluating the poster presentation and rangoli competition. Dr. Abhay Thakur prefaced the program, moderator Dr. Arun Gaware and Dr. Chitra Morey delivered the vote of thanks. The program was attended by all professors, students and teaching staff of the college.

Result Of Poster Presentation			
Sr. No.	Name of Students	Class	Remarks
1	Shubham Athawale	B.Sc. II Year	I st Winner
2	Shifa Sheikh Ismail	B.Sc. I Year	II nd Winner
3	Sejal D. Ahire	B.Sc. II Year	IIIrd. Winner
Result Of Rangoli Competition			
1	Nikita S Ingle	B.Sc. I Year	I st Winner
2	Akshay Sarang	B.Sc. I Year	II nd Winner
3	Jaya Borade	B.Sc. I Year	IIIrd. Winner

Students are presenting the poster and interacting to examiner

Principal Dr. Jadhao Sir and Mrs. Murkute Madam evaluation the Competition

Felicitation of winner student by Principal Dr. Jadhao sir giving certificate and Flowers

Felicitation of Guest of the program Mrs Neha Murkute, RFO, Motala

जागतिक वन्यजीव सप्ताह साजरा

मोताळा, ११ ऑक्टोबर
(गुड इव्हनिंग सिटी) : स्थानिक
श्री शिवाजी कला वाणिज्य व
विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे
दिनांक एक ते आठ ऑक्टोबर या
दरम्यान जागतिक वन्यजीव सप्ताह
साजरा करण्यात आला. प्राणीशास्त्र

विभागामार्फत सदर सप्ताह साजरा करण्यात
आला. वन्यजीव सप्ताह मध्ये विद्यार्थ्यांसाठी
रांगोळी व पोस्टर स्पर्धा आयोजित करण्यात
आल्या. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.गजानन जाधव
यांच्या मार्गदर्शनाखाली सदर स्पर्धा आयोजन
करण्यात आली होती. महाविद्यालयातील बीएससी
भाग एक दोन आणि तीन मधील विद्यार्थ्यांनी सदर
स्पर्धेमध्ये उत्स्फूर्तपणे सहभाग घेतला.
प्रास्ताविकातून प्राणीशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा डॉ
अभय ठाकूर यांनी लुप्त होत जाणाऱ्या प्रजातींची
माहिती तसेच त्यांना वाचविण्यासाठी करण्यात
येणाऱ्या उपाययोजनांची सखोल माहिती
दिली.आपल्या अध्यक्षीय भाषणात प्राचार्य डॉ
गजानन जाधव म्हणाले की, वन्यजीवांचे प्रत्यक्ष

वनातील दर्शन ही एक रोमांचकारी अनुभूती
असते, वन्यजीवांच्या साखळीमुळे वनांचे,
पर्यावरणाचे रक्षण होऊन परिणामी मानवी जीवन
सुखद व संपन्न होते. त्यासाठी वन्यजीवांचे
अस्तित्व, त्यांचे सहचर्य याबाबी विद्यार्थी दशेप-
ासूनच मनावर बिंबवायला हव्या, असे त्यांनी
सुचविले. कार्यक्रमांसाठी प्रमुख अतिथी नेहा
मुरकुटे परिक्षेत्र वन अधिकारी, मोताळा यांनी
विद्यार्थ्यांना वन्यप्रेमी आणि निसर्गप्रेमी बना असे
आव्हान केले .कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा डॉ
अभय ठाकूर, सुत्रसंचलन प्रा.डॉ.अरुण गवारे तर
आभार प्रदर्शन प्रा.डॉ.चित्रा मोरे यांनी केले.
कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील प्राध्यापक विद्यार्थी
तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते.

**Shri Shivaji College of Arts, Commerce and Science, Motala, Dist.
Buldhana**

Department of Zoology

Report on: Lumpy disease of awareness program

Shri Shivaji College of Arts, Commerce and Science, Motala under Zoology Department on 19 October 2022, distribution of leaflets and awareness program regarding lumpy disease. The collector had challenged to create public awareness about lumpy disease. Livestock breeders in Vidarbha are faced with a double crisis due to Leukemia infectious skin disease in animals Sudden rapid increase of Leukemia infectious disease in animals Emphasis is placed on vaccination to prevent infection of other animals by treating infected animals. On the other hand, the dairy industry is also affected by length. Treatment of affected livestock, vaccination of the population, awareness raising measures are being implemented by Animal Husbandry Department. For the benefit of the farmers, complete information about Lumpy disease such as symptoms, causes, media, treatment and remedies of Lumpy disease was given to the farmers as well as cow buffalo herdsman through a pamphlet. College Principal Dr. This awareness program was organized under the Zoology Department under the guidance of Gajanan Jadhav. Under Zoology Department, Dr. Abhay Thakur Dr. Arun Gaware, Dr. Chitra More and students of B.Sc. Part III went to the farm of farmers in Kharbadi and spread awareness about the causes, spread, prevention and care of diseases.

student of zoology giving the information to dairy farmer about lumpy disease awareness

student of zoology giving the information to dairy farmer about lumpy disease awareness and leaflet distribution

Dairy farm of Mr. Santosh Patil

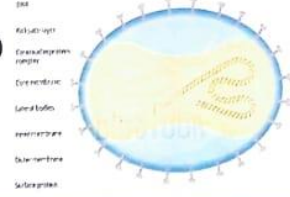
संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ संलक्षित व
शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती व्दारा संचालित
श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय
मोताळा , जि. बुलडाणा
प्राणीशास्त्र विभाग

पशुधनातील लंभी स्किन वायरस डिस्जीज (एल एस डी) कारणे, लक्षणे आणि प्रतिबंध

कारणे:

- ❖ लंभी स्किन डिस्जीज (LSD) हा गुरांमध्ये पोक्सविरिडे (Poxviridae) कुटुंबातील विषाणुमुळे (Virus) होणारा संसर्गजन्य रोग आहे, ज्याला ज्याला नीथर्मिंग व्हायरस (Neethling virus) देखील म्हणतात.
- ❖ हा विषाणु शेळ्या व मेंढ्यांमधील देवी रोगाच्या विषाणुशी संबंधित आहे.

रोगप्रसार:

- ❖ डस चावणा-या माश्या,
- ❖ गोचिड, चिलटे,
- ❖ बाधित जनावराचा स्पर्श.
- ❖ दुधित चारा-पाणी

प्रतिबंध व काळजी :

- ❖ बाधित जनावरे निरोगी जनावरांपासून वेगळी ठेवणे.
- ❖ कोणत्याही संभाव्य रोगी जनावरास निरोगी जनावरांच्या कळपात प्रवेशास बंदी करणे.
- ❖ रोग प्रादुर्भाव झालेल्या गावातील बाधित व निरोगी जनावरांना घरात कुरणांमध्ये एकत्रित सोडण्यास मनाई करणे.
- ❖ जनावराचे जखमाना किंवा फोडांना फोडू नये.
- ❖ डस, गोचिड व तत्सम किड्यांचा बंदोबस्त करणे. तसेच, निरोगी जनावरांच्या अंगावर किडे न चावण्यासाठी औषध लावणे व गोठ्यामध्ये यासाठीच्या औषधांची फवारणी करणे.
- ❖ रोग प्रादुर्भाव क्षेत्रातील जनावरांना रोग प्रादुर्भाव नसलेल्या ठिकाणी तसेच स्थानिक बाजारांमध्ये नेण्यास प्रतिबंध करणे.
- ❖ जनावरांच्या गोठ्यामध्ये स्वच्छता राखावी, गोठ्यामध्ये Sodium Hypochlorite चा वापर नियमित करावा.
- ❖ तत्काळ नजीकच्या पशुवैद्यकीय दवाखान्याशी संपर्क साधून रोगी जनावरांचा उपचार करून घ्यावेत.
- ❖ त्वचेवरील गाठीचे जखमेत रूपांतर झाल्यास जखमेत जंतू पडू नये यासाठी जखमेवर औषध मलम लावावे.
- ❖ पशुवैद्यकाच्या मार्गदर्शना अनुसार लसीकरण करून घ्यावे.

प्रथम लक्षणांमध्ये जानवरांच्या डोळ्यातून अश्रू श्राव व नाकातून स्राव.

जनावराचे पाय सुजणे.

जनावराला तीव्र ताप येणे (40.5°C) पेक्षा जास्त . शरीरावर गाठी येणे गाठी छोट्या किंवा मोठ्या असू शकतात (10-50 mm in diameter).

डोक्यावर नाकाजवळ गुप्तांग जवळ समोरच्या पायांवर गाठी आढळतात

डोक्यांच्या भोवती व डोळ्यांमध्ये पण गाठी निर्माण होतात.

डोक्यांच्या भोवती व डोळ्यांमध्ये पण गाठी निर्माण होतात.

या आजारामुळे जानवरांच्या रोगप्रतिकारशक्ती कमी होती ज्यांनी करून निमोनिया सारखा आजार होण्याची दाट शक्यता असते.

- प्राचार्य -

डॉ. गजानन जाधव

डॉ. अभय ठाकूर

डॉ. चित्रा मोरे , डॉ. अरुण गवारे

ICAC COORDINATOR
SHRI SHIVAJI ARTS, COMMERCE
& SCIENCE COLLEGE, MOTALA
Motala, Dist-Buldana

Principal
Shri Shivaji Arts, Commerce
& Science College,
Motala, Dist-Buldana

HOD of Zoology
Shri Shivaji Arts, Commerce & Science
College, Motala, Dist. Buldana.

**Shri Shivaji Art's, Commerce and Science College Motala,
Dist. Buldhana
Department of Zoology
Report on**

Title of Activity: "Study Tour Report"

Date and Venue: 20/10/2022, Dept. of Zoology, Dept. of Botany

Description:

Dept. of Zoology and Dept. of Botany organized Study Tour at Nalganga Reservoir, Nalgangapur, Dist. Buldhana. for B.Sc. students. In the presence of our institutional Principal, Dr. G.N. Jadhao Sir, Zoology lecturers and Botany lecturers with B.Sc. students were present. Nalganga reservoir is one of the second largest reservoir in Buldhana district. In this reservoir, so many aquatic plants and animals found specially arthropods, molluscs, Pisces, protozoans, and in aerial form so many different species of birds, reptiles, mammals and invertebrates. Field tour was organized for the purpose of getting knowledge, information about nature, about organisms, to learn and earn from the Aquaculture specially Pisciculture, Prawn culture etc., students collected the insects by collecting nets. To study the economic importance Insects.

Total No. of Participants: 40

Outcomes: 1. Collection of Insects.

2. To study conservation methods used in Nursery of Nalganga Reservoir.

3. To study economic importance of Insect and other aquatic animals too.

Visit at Nalganga Dam at Motala

Visit of Zoology students at Sanglad nursery with teacher of Zoology, Botany, Forest officer Mr. Rajput sir and Principal Dr. G.N. Jadhao Sir

**Shri Shivaji Arts, Commerce & Science College,
Motala, Dist. – Buldhana. M.S.
Department of Zoology
Report On**

Title of the Activity: Sparrow Day 2023

Date & Venue: 20/03/2023, Dept. of Zoology

Description

World Sparrow Day was celebrated in Sri Shivaji College of Arts, Commerce and Science on 20th March with great enthusiasm by the Department of Zoology. The program was organized by the Department of Zoology, students of B.Sc made artificial nests and water containers for sparrows and planted them in the college premises.

The Principal of the college Dr. Gajanan Jadhav guided the students on this occasion and a commendable activity of the students started water stall for Man was seen everywhere. But today the students of the college started water stall for the birds. This is a really good idea and it is an ideal laudable activity and such activities should be done for the closeness of the parties. The program was graced by Ms. Neha Murkute, Range Forest Officer, Motala in her guidance that this activity is very necessary for birds in nature and because bird conservation has become the need of the hour and I express my thanks to the students for taking initiative in this. In the introduction of the program, Dr. Abhay Thakur sir was explaining the importance of the program. Students brought empty water bottles from home, cut them horizontally and cut them on one side so that the water would spread. In this way, college students have started Water stall for birds by implementing sustainable concept from waste without spending a single rupee. The program was organized by Dr. Abhay Thakur, Head, Department of Zoology, Dr. Chitra Morey and Dr. Arun Gaware. A large number of faculty, students and field staff of the college were present on this occasion.

Students Making Nest for Birds

Artificial nests and water containers for birds are planted in college premises

Principal Dr. G.N. Jadhao sir and Mrs. Neha Murkute madam, RFO Motala, were hanging nest to trees for birds

चिमण्यांच्या संरक्षणासाठी सरसावले विद्यार्थी; कृत्रिम घरट्यांची केली व्यवस्था जागतिक चिमणी दिनानिमित्त मोताळ्यात उपक्रम

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मोताळा : शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती द्वारा संचालित श्री शिवाजी, कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात २० मार्च रोजी जागतिक चिमणी दिवस मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. प्राणीशास्त्र विभागाच्या वतीने आयोजित या कार्यक्रमात बीएस्सीच्या विद्यार्थ्यांनी चिमण्यांसाठी कृत्रिम घरटी व जलपात्र बनवून महाविद्यालय परिसरात लावले.

महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. गजानन जाधव यांनी यावेळी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. तसेच कार्यक्रमाला आरएफओ नेहा मुरकुटे यांची प्रमुख उपस्थिती लाभली. कार्यक्रमाचे आयोजन प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. अभय ठाकूर, प्रा.डॉ. चित्रा मोरे आणि प्रा. डॉ. अरुण गवारे यांनी केले. यावेळी महाविद्यालयातील प्राध्यापक विद्यार्थी तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

मोताळा येथे चिमण्यांसाठी कृत्रिम घरटे लावतात चित्रा मोरे व इतर.

घरातील रिकाम्या पाण्याच्या वाटल्या आणल्या, त्या आडव्या करून एका बाजूने कापल्या यामुळे पाणी पसरट होईल, त्याचे झाकण घट्ट बसविले व तारेच्या साहाय्याने झाडावर टांगून त्यात पाणी ओतले. अशा प्रकारे एकही रुपया न खर्च करता महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी टाकाऊपासून टिकाऊ संकल्पना राबवत पक्षांसाठी पाणपोई सुरु केली आहे.

- प्रा.डॉ. अभय ठाकूर

विद्यार्थ्यांचा एक स्तुत्य उपक्रम मनुष्यांसाठी पाणपोई सुरु केलेली सर्वत्र पाहतच होतो. मात्र आज महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी पक्षांसाठी पाणपोई सुरु केली. ही खरंच चांगली कल्पना असून हा आदर्श व स्तुत्य उपक्रम असून पक्षांच्या जवळीकतेसाठी असे उपक्रम व्हावेत. सध्या पक्षी संवर्धनासाठी प्रयत्न करण्याची गरज आहे.

- डॉ. गजानन जाधव
प्राचार्य

Hello Buldhana

Page No. 4 Mar 21, 2023

Powered by: erelego.com

महाविद्यालय में विश्व चिड़िया

दिन सोत्साह

मोताळा : शिवाजी शिक्षा संस्था अमरावती द्वारा संचालित श्री शिवाजी, कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय में २० मार्च के दिन विश्व चिड़िया दिन सोत्साह मनाया गया। प्राणी शास्त्र विभाग की ओर से आयोजित इस कार्यक्रम में बी.एस.सी.के छात्रों ने चिड़िया के लिए कृत्रिम घर व जलपात्र बनाकर महाविद्यालय परिसर में लगाए। चिड़ियों की संख्या काफी कम है। पर्यावरण में समतोल रखने हेतु निसर्ग के प्रत्येक घटक को समझना जरूरी है। अपनी चहचहाट से जीवन का भावविश्व समृद्ध करनेवाली चिड़िया का अस्तित्व व वैभव समझाना भी जरूरी है। वर्तमान स्थिति में देशभर की चिड़िया की अनेकों प्रजातियां समाप्त होने के मार्ग पर है। कुछ प्रजातिया इतिहास जमा हुई है। २०१० से २० मार्च यह दिन विश्व चिड़िया दिन मनाया जाता है। कबुतर व चिड़िया यह पंछी मानव बस्तियों में मिलते है। अपने घर के परिसर में परिसरात मिलनेवाली चिड़ियों को हाऊस स्पैरो कहते है। महाविद्यालय के प्राचार्य डा. गजानन जाधव ने इस समय छात्रों को मार्गदर्शन किया। कार्यक्रम में नेहा मुरकुटे, आर.एफ.ओ.मोताळा की प्रमुख उपस्थिति रही। कार्यक्रम का आयोजन प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख डा.अभय ठाकूर, प्रा.डा. चित्रा मोरे आणि प्रा.डा.अरुण गवारे ने किया।

२० मार्च बीएलडी फोटो ०२

**Shri Shivaji Arts, Commerce & Science College,
Motala, Dist. – Buldhana. M.S.
Department of Zoology
Report On- Field Visit**

Date and Venue: 06/04/2023 & Dept. of Zoology, Shri. Shivaji Arts, Commerce & Science College, Motala, Dist. Buldana.

The Department of Zoology, Shri Shivaji College of Arts, Commerce and Science, Motala organized certificate course on sericulture and field visit at the Silk Industry Center at Bhortek. The students of Department of Zoology of Shivaji College visited the silk industry project in the field of Mr. Santosh Gaikwad, a farmer of Bhortek, on April 6, 2022 as part of the silk industry certificate course and field visit. A certificate course is organized every year under a new subject under the Department of Zoology. This year, a certificate course was organized under the subject of Silk Industry under the Department of Zoology. How to do silk industry for students to get in-depth information about the subject of silk industry, the students were guided in depth on the silk industry project in the artificial silk farming farm of Mr. and Mrs. Gaikwad of Bhortek. Sericulture is a modern business and agriculture is always getting more income from this farming. He started this farming from 2015. At first low income but gradually we will get more income in this farm. Mr. Santosh Gaikwad and Mrs. Pratibha Gaikwad asserted to the students that they should think in the future and start such simple methods of farming in their farms. Prof. Dr. Abhay Thakur, Head of Department of Zoology, informed the students about the government scheme about silk industry, while Dr. Arun Gaware informed the students about how silkworms are reared, about sericulture required for silk industry like mulberry farming, tussar farming. The principal of the organizing college of the said field trip under the guidance of Dr. Gajanan Jadhav, Professor in the Department of Zoology Dr. Abhay Thakur, Dr. Chitra Morey done by Dr. Arun Gaware.

रेशीम उद्योग प्रकल्पास भेट- क्षेत्रीय सहल आणि सर्टिफिकेट कोर्स संपन्न

मोताळा - श्री शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती द्वारा संचालित स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य योजना महाविद्यालय मोताळा येथील प्राणीशास्त्र विभागाद्वारे भोरटेक येथील रेशीम उद्योग केंद्र येथे रेशीम उद्योग सर्टिफिकेट कोर्स आणि क्षेत्रीय सहल भेट चे आयोजन करण्यात आले होते. भोरटेक येथील शेतकरी श्री गायकवाड यांच्या शेतात त्यांनी तयार केलेला रेशीम उद्योग प्रकल्प येथे शिवाजी महाविद्यालयातील प्राणीशास्त्र विभागातील विद्यार्थ्यांनी रेशीम उद्योग सर्टिफिकेट कोर्स आणि

क्षेत्रीय भेट अंतर्गत दिनांक ६ एप्रिल रोजी भेट देण्यात आली. स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथील प्राणीशास्त्र विभागात अंतर्गत दरवर्षी नवीन विषयांतर्गत सर्टिफिकेट कोर्सचे आयोजन करण्यात येते यावर्षी प्राणीशास्त्र रेशीम उद्योग या विषयावर सर्टिफिकेट कोर्सचे

आयोजन करण्यात आले होते. विद्यार्थ्यांना रेशीम उद्योग कसे करावे, रेशीम उद्योग याविषयीचे सखोल माहिती विद्यार्थ्यांना मिळण्यासाठी भोरटेक येथील श्री व.सौ. गायकवाड यांच्या कृत्रिम रेशीम शेतात असलेल्या रेशीम उद्योग प्रकल्पावर विद्यार्थ्यांना सखोल मार्गदर्शन करण्यात आले. रेशीम शेती हा

एक आधुनिक व्यवसाय असून कृषी शेती पेक्षाही जास्त उत्पन्न या शेतीतून घेतले जाते या शेतीची सुरुवात त्यांनी २०१५ पासून केले सुरुवातीला कमी उत्पन्न पण हळूहळू अभ्यास करून या शेतीमध्ये जास्त उत्पन्न घेऊन पर हेक्टरी इतके उत्पन्न फक्त तीस दिवसांमध्ये घेतले जाते असा हा उद्योग विद्यार्थ्यांनी व्यवसाय म्हणून भविष्यामध्ये विचार करावा व अशी शेती सोपी पद्धती आपल्या शेतामध्ये सुरु करावी असे प्रतिपादन श्री संतोष गायकवाड व सौ प्रतिभा गायकवाड यांनी विद्यार्थ्यांना केले. प्राणीशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. अभय ठाकूर यांनी विद्यार्थ्यांना रेशीम उद्योग विषयी असणाऱ्या सरकारी योजनेची माहिती दिली तर डॉ. अरुण गवारे यांनी विद्यार्थ्यांना रेशीम किड्याचे संगोपन कसे केले जाते, रेशीम उद्योगासाठी लागणाऱ्या रेशीम शेती जसे तुती शेती, तुसार शेती, याबद्दल माहिती दिली. सदर क्षेत्रीय सहलीचे आयोजन महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. गजाननराव जाधव यांच्या मार्गदर्शनांतर्गत प्राणिशास्त्र विभागातील प्रा. डॉ. अभय ठाकूर प्रा. डॉ. चित्रा मोरे प्रा. डॉ. अरुण गवारे यांनी केले.

रेशीम उद्योग प्रकल्पास भेट ; क्षेत्रीय सहल आणि सर्टिफिकेट कोर्स संपन्न

बुलडाणा, ७ एप्रिल (गुड इव्हनिंग सिटी) : श्री शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती द्वारा संचालित स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य योजना महाविद्यालय मोताळा येथील प्राणीशास्त्र विभागाद्वारे भोरटेक येथील रेशीम उद्योग केंद्र येथे रेशीम उद्योग सर्टिफिकेट कोर्स आणि क्षेत्रीय सहल भेट चे आयोजन करण्यात आले होते. भोरटेक येथील शेतकरी गायकवाड यांच्या शेतात त्यांनी तयार केलेला रेशीम उद्योग प्रकल्प येथे शिवाजी महाविद्यालयातील प्राणीशास्त्र विभागातील विद्यार्थ्यांनी रेशीम उद्योग सर्टिफिकेट कोर्स आणि क्षेत्रीय भेट अंतर्गत दिनांक ६ एप्रिल २०२३ रोजी भेट देण्यात आली. स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथील प्राणीशास्त्र विभागात अंतर्गत दरवर्षी नवीन विषयांतर्गत सर्टिफिकेट कोर्सचे आयोजन करण्यात येते यावर्षी

प्राणीशास्त्र रेशीम उद्योग या विषयावर सर्टिफिकेट कोर्सचे आयोजन करण्यात आले होते. विद्यार्थ्यांना रेशीम उद्योग कसे करावे, रेशीम उद्योग याविषयीचे सखोल माहिती विद्यार्थ्यांना मिळण्यासाठी भोरटेक येथील श्री व.सौ. गायकवाड यांच्या कृत्रिम रेशीम शेतात असलेल्या रेशीम उद्योग प्रकल्पावर विद्यार्थ्यांना सखोल मार्गदर्शन करण्यात आले. रेशीम शेती हा एक आधुनिक व्यवसाय असून कृषी शेती पेक्षाही जास्त उत्पन्न या शेतीतून घेतले जाते. या शेतीची सुरुवात त्यांनी २०१५ पासून केले. सुरुवातीला कमी उत्पन्न पण हळूहळू अभ्यास करून या शेतीमध्ये जास्त उत्पन्न घेऊन पर हेक्टरी इतके उत्पन्न फक्त तीस दिवसांमध्ये घेतले जाते असा हा उद्योग विद्यार्थ्यांनी व्यवसाय म्हणून भविष्यामध्ये विचार करावा व अशी शेती सोपी पद्धती आपल्या शेतामध्ये सुरु करावी असे प्रतिपादन संतोष गायकवाड व प्रतिभा गायकवाड यांनी विद्यार्थ्यांना केले. प्राणीशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. अभय ठाकूर यांनी विद्यार्थ्यांना रेशीम उद्योग विषयी असणाऱ्या सरकारी योजनेची माहिती दिली तर डॉ. अरुण गवारे यांनी विद्यार्थ्यांना रेशीम किड्याचे संगोपन कसे केले जाते, रेशीम उद्योगासाठी लागणाऱ्या रेशीम शेती जसे तुती शेती, तुसार शेती, याबद्दल माहिती दिली. सदर क्षेत्रीय सहलीचे आयोजन महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. गजाननराव जाधव यांच्या मार्गदर्शनांतर्गत प्राणिशास्त्र विभागातील प्रा. डॉ. अभय ठाकूर प्रा. डॉ. चित्रा मोरे, प्रा. डॉ. अरुण गवारे यांनी केले.

Shri Shivaji Education Society Amravati's

SHRI SHIVAJI ARTS COMMERCE & SCIENCE COLLEGE MOTALA, DIST. BULDANA (M.S.)

Department of Zoology
In Collaboration with IQAC
organized

Certificate Course on "Sericulture"

Certificate of Completion

This is to certify that Gokul Gajanan Shinde of Shri Shivaji Arts, Commerce And Science College, Motala, accomplished the certificate course on "Sericulture" organized by Department of Zoology, Shri Shivaji Arts, Commerce And Science College, Motala, Dist. Buldana from 17th March to 06th April 2023.

Dr. C.D. Morey

Organizing Secretary

Dept. Of Zoology

Dr. A. B. Gaware

Convener

Dept. Of Zoology

Dr. A. C. Thakur

HOD

Dept. Of Zoology

Dr. G. N. Jadhao

Principal